

Työ- ja Elinkeinoministeriö

Poliisihallituksen lausunto ulkomaalaislain muutoksesta

1 Johdanto

Työ ja Elinkeinoministeriö pyytää poliisihallitukselta lausuntoa ulkomaalaislain muuttamisesta. Työ ja elinkeinoministeriössä on valmisteltu hallituksen esitys, jolla pannaan täytäntöön uudistetun yhdistelmä lupadirektiivin sääntely siltä osin kuin sitä ei 11.6.2025 voimaantulleilla lainmuutoksilla (HE 179/2024 vp) pantu täytäntöön. Esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle huhtikuussa 2026.

Esitys perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin (EU) 2024/1233 kolmansien maiden kansalaisille jäsenvaltion alueella oleskelua ja työskentelyä varten myönnettävää yhdistelmä lupaa koskevasta yhden hakemuksen menettelystä sekä jäsenvaltiossa laillisesti oleskelevien kolmansista maista tulleiden työntekijöiden yhtäläisistä oikeuksista

2 Esityksen pääkohdat

Ulkomaalaislakiin lisättäisiin säännös, jonka mukaan sallittua työttömyysaikaa, jonka aikana oleskelulupaa ei saa peruuttaa, pidennettäisiin, jos on perusteltua aihetta epäillä, että ulkomaalaisella on ollut erityistä hyväksikäyttöä osoittavat työolot. Lisäksi laissa säädettäisiin täsmällisemmin, miten kauan lupaviranomainen voi pidentää päätöksen tekemiselle varattua käsittelyaikaa poikkeuksellisissa olosuhteissa, jotka liittyvät hakemuksen monimutkaisuuteen.

Säädöshuoltona esityksessä esitetään, että ulkomaalaislain 45 §:n perusteella myönnettyyn oleskelulupaan aiemmin liittynyt ja laista erehdyksessä pudonnut työnteko-oikeus palautettaisiin lakiin. Työnantajien ilmoittamisvelvollisuutta palkatessaan kolmannen maan kansalaisen työntekijän täsmennetään esityksessä, koska sen toteuttaminen edellisen uudistuksen pohjalta on voinut aiheuttaa epäselvyyttä työnantajien keskuudessa.

3 Poliisihallituksen lausunto

Poliisihallitus kannattaa lakimuutosta, jossa erityisen hyväksikäytön kohteeksi joutunut työntekijä saa pisimmän suoja-ajan oleskeluluvan peruuttamiselta ja maastapoistamis päätökseltä. Esityksessä ehdotetaan, että näissä tilanteissa työntekijän suoja-aika olisi kolme kuukautta pidempi kuin muissa tapauksissa. Käytännössä suoja aika olisi jatkossa kuusi tai yhdeksän kuukautta. Suoja-aikana työntekijä voisi palautua erityisestä rasituk-

sesta ja etsiä uutta työtä. Lainmuutoksella ei nähdä olevan vähäistä suurempia vaikutuksia poliisin toimialueeseen, mutta pitkän suoja-ajan antamisen perusteena todennäköisesti tulee olemaan poliisin esitutinnan yhteydessä keräämää informaatiota. Näiltä osin on varmistettava, että oma-aloitteisiin tiedonluovutuksiin ei ole esteitä Maahanmuuttoviranomaisen ja esitutkintaviranomaisen välillä.

Työnantajan tulee ilmoittaa Maahanmuuttoviranomaiselle palkkaamastaan kolmannen maan kansalaisesta ulkomaalaislain 82 §:n perusteella. Poliisihallitus pitää erityisen tärkeänä, että laki on yksiselitteisen selkeä, täsmällinen ja tarkkarajainen työnantajan ilmoittamisvelvollisuuden osalta, koska ilmoittamisvelvollisuuden jättäminen voi johtaa rangaistusseuraamukseen työnantajan ulkomaalaisrikkomuksena (ulkomaalaislaki 186 §). Lainkohta tässä uudistuksessa mielestämme kattaa vaaditun, mutta lainkohdan yksityiskohtaiset perustelut eivät ole onnistuneet erityisen hyvin tukemaan lain sanamuotoa.

Poliisihallituksella ei ole muuta lausuttavaa omaan toimialueeseen liittyen muihin muutoksessa olleisiin kysymyksiin.

Sanna Heikinheimo, Poliisijohtaja

Janne Lepsu, Poliisitarkastaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 09.04.2026 klo 12:19. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Jakelu

Työ- ja elinkeinoministeriö

Tiedoksi

Poliisijohtaja Sanna Heikinheimo
Poliisiylitarkastaja Minna Ketola
Poliisiylitarkastaja Sami Hätönen
Poliisitarkastaja Marjo Tyynelä
Poliisilakimies Visa Weckström
esikunta.poliisihallitus@poliisi.fi

Poliisihallitus

Vuorimiehentie 3, PL 1000, 02151 Espoo

kirjaamo.poliisihallitus@poliisi.fi

Puhelin +358 295 480 181, Faksi +358 295 411 780, poliisi.fi